

Válaszaikat az 01 – 32 számú kérdésekre piktogrammal jelölik az 1. számú válaszadólapon!

1. számú idézet

„Dolgozzunk, ne okoskodjunk – mondta Martin –, ez az egyetlen módja annak, hogy túrhatóvá tegyük életünket.”

01 A fenti, 1. számú idézet a kisregény kulcsmondata, amely sugallja a mű végkicsengését: ez a világ rossz, abszurd, az emberi lét az iszonyatok láncolata. A munka az egyetlen, amely megválthatja, legalábbis megnyugtathatja az embert. Válassza ki a felvilágosodás kori tézisregény címét!

- (A) Rousseau: *Vallomások* (B) Voltaire: *Candide, avagy az optimizmus*
 (C) Diderot: *Az apáca* (D) Montesquieu: *Perzsa levelek*

02 Megindítja a kassai Magyar Museum című folyóiratot, majdan Orpheus címmel új lapot jelentet meg ugyancsak Kassán, a magyar nyelvújítás mozgalom fő szervezője:

- (A) Kazinczy Ferenc (B) Batsányi János
 (C) Berzsenyi Dániel (D) Kármán József

03 A magyar irodalomtörténet nagyon fontos dátuma; ettől az időponttól számítjuk nemcsak a magyar felvilágosodás kezdetét, hanem az egész újkori irodalmunk kezdetét. Jelölje meg azt az évszámot, amely korszakhatárt jelent a régi és az új magyar irodalom között!

- (A) 1782 (B) 1792 (C) 1762 (D) 1772

04 *A franciaországi változásokra* című költemény a francia forradalom közvetlen hatására született 1789-ben. A költemény a francia polgári forradalom első visszhangja a magyar költészetben. Jelölje meg a szerzőt!

- (A) Batsányi János (B) Berzsenyi Dániel
 (C) Csokonai Vitéz Mihály (D) Kazinczy Ferenc

2. számú idézet

„Édes néném, hála legyen Istennek, mi ideérkeztünk szerencsésen...”

05 Így kezdi Mikes Kelemen Konstantinápolyban lakó, állítólagos nagynénjének írt első levelét. A mű pontos címe:

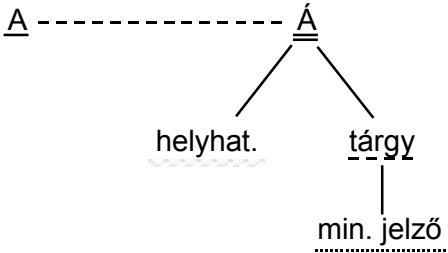
- (A) Rodostói levelek (B) Száműzetésem levelei
 (C) Törökországi levelek (D) Édes nénémhez írt levelek

06 Bajza József, Toldy Ferenc és Vörösmarty Mihály mesterük emlékére egy társaságot hoztak létre, amely pályázataival jó ideig fontos szerepet töltött be irodalmi életünkben. Az irodalmi csoportosulás neve:

- (A) Petőfi Társaság (B) Tizek Társasága
 (C) Kisfaludy Társaság (D) Ellenzéki Kör

07	Kölcsey Ferenc utolsó kiváló alkotása a <i>Parainesis</i> , a magyar próza klasszikus remeke, amelyet unokaöccséhez, Kálmánhoz írt. Válassza ki a latin megnevezés magyar jelentését!		
(A) intelem	(B) elmélkedés	(C) útirajz	(D) visszaemlékezés
08	Már első szerelmei – Csapó Etelka, Mednyánszky Berta – is számos gyönyörű szerelmes versre ihlették, amelyeket főleg a népdalszerűség jellemez. Állapítsa meg, melyik költőről van szó!		
(A) Vajda János	(B) Arany János	(C) Reviczky Gyula	(D) Petőfi Sándor
09	Állapítsa meg, melyik szerző, melyik művére vonatkozik az alábbi néhány gondolat! A regény egyik főhőse Eugéne de Rastignac, joghallgató, egy dél-franciaországi elszegényedett nemesi család sarja. A másik főhős egy gazdag téstagyáros, akit lányai fosztanak ki vagyonából.		
(A) Balzac: <i>Goriot apó</i>	(B) Dosztojevszkij: <i>Bűn és bűnhődés</i>		
(C) Stendhal: <i>Vörös és fekete</i>	(D) Dickens: <i>Karácsonyi ének</i>		
10	Válassza ki azt a szerzőt, amelyekre a következő rövid bemutató vonatkozik! Írói pályáját elbeszélésekkel kezdte. Első írásai még Jókai hatását tükrözték. Két elbeszéléskötete: a <i>Tót atyafiak</i> és <i>A jó palócok</i> azonban fordulatot jelentettek írói fejlődésében, bennük talált rá először a maga egyéni, hamisítatlan hangjára.		
(A) Gárdonyi Géza	(B) Mikszáth Kálmán		
(C) Krúdy Gyula	(D) Móricz Zsigmond		
11	<i>Mario és a varázsló</i> című kisregény alapélménye egy itáliai nyaralás, amelyen Thomas Mann 1926-ban vett részt családjával Torre di Venerében, egy kis olasz fürdőhelyen. Rögtön a történet elején a családnak kellemetlen élményben van része. Mégpedig azért, mert:		
(A) nem jutnak szálláshoz, s ezért az autóban kell éjszakázniuk.	(B) az anya megrökönyödve veszi tudomásul, hogy a szállóban nincs személyzet.		
(C) éjszaka akkora szélvihar támad, hogy a család egyetlen tagja sem tud elaludni.	(D) a szomszéd szobában lakó hercegnőt zavarja a kisfiuk köhécselése.		
12	Az Új Szó napilapunkban rendszeresen megjelenik a középiskolások rovata, amelyben irodalmi vonatkozású cikkek is napvilágot látnak. A középiskolásokról és középiskolásoknak íródó melléklet címe:		
(A) Diáksziget	(B) Tízórai	(C) Nagyszünet	(D) Csengettek
13	Maga a francia szó újjászületést jelent. E kor művésze az embert és a világot olyannak látja, amilyen. Középpontban az ember és a földi valóság áll. Válassza ki e korstílusra utaló fogalmat!		
(A) reneszánsz	(B) barokk	(C) klasszicizmus	(D) felvilágosodás
14	Shakespeare <i>Hamletjének</i> csúcspontja az előadás, az ún. „egérfogó” jelenet, amelynek az a lényege, hogy:		
(A) Hamlet megmérgezi Claudiust, miután Gertrudis megőrül.	(B) Hamlet úgy állít csapdát Cladiusnak, hogy örültnek tettei magát.		
(C) Hamlet megöli a kárpit mögött rejtőzködő Poloniust.	(D) Hamlet színészekkel eljátszatja apja meggyilkolását.		

15	Az első latinul író magyar költő:	(A) Pázmány Péter	(B) Vitéz János
		(C) Galeotto Marzio	(D) Janus Pannonius
16	Válassza ki a következő művek szerzőjét! <i>A Tábori kis tracta</i> és a <i>Vitéz hadnagy</i> a hadsereg-szervezéssel és a hadvezetéssel kapcsolatos gondolatainak gyűjteménye. <i>Az török áfium ellen való orvosság</i> már kiforrott stílusú, szabad kompozíciójú alkotása.	(A) Balassi Bálint	(B) Zrínyi Miklós
		(C) Pázmány Péter	(D) Csokonai Vitéz Mihály
17	A felsorolt költői alkotások címei közül válassza ki azt, amelyik szonett!	(A) J. Pannonius: <i>Pannónia dicsérete</i>	(B) Kölcsey F.: <i>Huszt</i>
		(C) F. Petrarca: <i>Áldott a nap</i>	(D) Kazinczy F.: <i>Írói érdem</i>
18	Állapítsa meg, hogy melyik az a kódex, amelyik Assisi Szent Ferenc életét írja le! Ezt a kódexet Nyitrán találták meg, és az első magyar könyvként tartjuk számon.	(A) Érsekújvári-kódex	(B) Nyitrai-kódex
		(C) Jókai-kódex	(D) Érdy-kódex
19	Azokat a nyelvemlékeket nevezzük szórványemlékeknek, amelyek:	(A) latinul íródtak és szórványosan magyar szavak, földrajzi nevek is találhatóak bennük. (B) a viharos történelmi események sodrásában csak töredékeikben maradtak fenn. (C) a magyar lakosság szétszóródása miatt és okán az ún. szórványmagyarok történetét írják le. (D) magyarul íródtak és szórványosan latin kifejezések is találhatóak bennük.	
20	Jelölje meg annak az eposznak a címét, amelyik a görög-trójai háborúról szól, és amelynek fő motívuma Akhilleusz haragja!	(A) Antigoné	(B) Iliász
		(C) Odüsszeia	(D) Oresztész
21	Állapítsa meg, hogy a tartalom szerint milyen lesz az alábbi mondat! (Megj.: A mondatvégi írásjelet nem tettük ki, ugyanis azzal egyértelmű lenne a mondat fajtája.)	<i>Kérdezd meg tőle, hogy mikor jön már haza</i>	
		(A) kijelentő	(B) kérdő
		(C) felkiáltó	(D) felszólító
22	Határozza meg, hogy milyen lesz az alábbi mondat állítmánya!	<i>A hegyen keresztül rövidebb az út.</i>	
		(A) igei	(B) névszói
		(C) igei-névszói	(D) nincs állítmánya
23	Állapítsa meg, hogy a következő mondatban a határozó melyik fajtájáról van szó!	<i>A cipészek kalapáccsal is szoktak dolgozni.</i>	
		(A) eredethatározó	(B) módhatározó
		(C) társhatározó	(D) eszközhatározó

24	<p>Keresse meg, hogy melyik jelző található az alábbi mondatban!</p> <p style="text-align: center;"><i>Valaki végigkarcolta a nagybátyám autóját.</i></p> <p>(A) minőség (B) mennyiség (C) birtokos (D) értelmező</p>
25	<p>Állapítsa meg, hogy melyik mondat tartozik az ábrához!</p> <p>(A) Nagypapa új fát ültetett a kertbe. (B) Az egyik füzetemet tegnap elvesztettem az iskolában. (C) Apu hozott nekünk egy aranyos kutyust. (D) A szomszéd kutyája egész éjjel ugatott.</p> <div style="text-align: right;"> </div>
26	<p>Állapítsa meg, mi az alábbi idegen szó jelentése!</p> <p style="text-align: center;"><i>szankció</i></p> <p>(A) megszentelés (B) felelős beosztás (C) adóforma (D) büntetés</p>
27	<p>Keresse ki, hogy az alábbi szavak közül melyik szó tartozik a hangulatfestő szavak csoportjába!</p> <p>(A) sétál (B) bumfordi (C) sziszeg (D) sűrűsödik</p>
28	<p>Válassza ki az alábbi intézmény nevének helyes írásmódját!</p> <p>(A) Kassai Városi Hivatal (B) kassai Városi hivatal (C) Kassai városi hivatal (D) kassai városi hivatal</p>
29	<p>Állapítsa meg, hogy melyik helyesírási forma helyes!</p> <p>(A) gyermekrajz-bemutató (B) gyermek-rajzbemutató (C) gyermekrajzbemutató (D) gyermek rajz bemutató</p>
30	<p>Állapítsa meg, melyik szóban van kötőhang!</p> <p>(A) értesít (B) nevetet (C) gyalogol (D) ajánlunk</p>
31	<p>Állapítsa meg, hová sorolhatóak a következő főnevek!</p> <p style="text-align: center;"><i>igazság, boldogság, szépség</i></p> <p>(A) konkrét egyedi nevek (B) konkrét anyagnevek (C) konkrét gyűjtőnevek (D) elvont főnevek</p>
32	<p>Sorolja be az alábbi számneveket a megfelelő kategóriába!</p> <p style="text-align: center;"><i>rengeteg, több, sok</i></p> <p>(A) határozott tőszámnév (B) határozatlan számnév (C) határozott sorszámnév (D) határozott törtszámnév</p>

Válaszadós kérdések

Válaszaikat a 33 – 64 számú kérdésekre a piktogrammal jelölt 2. számú válaszadólapra írják!

- 33** Írja le annak az ókori, illetve középkori műfajnak a nevét, amelynek görög eredetű jelentése: dicsőítő ének. Erre a műfajra jellemző, hogy a segítségért fohászkozó szöveget emelkedett hangnemben adták elő.
- 34** Sorolja fel a Biblia Újtestamentumában a 4 evangelistát!
- 35** Nevezze meg az 1300-as évekből származó, első ránk maradt magyar nyelvű verset!
- 36** Határozza meg, hogy hány verslábból álló verssor a hexameter!
- 37** Állapítsa meg az alábbi sajátosságok, stílusjegyek alapján az irodalmi korszakot!
„Gyakori körmondatok, túlzás, nagyítás, meglepő szóképek...”
- 38** Nevezze meg az első teljesen magyar nyelvű Biblia, az ún. Vizsolyi Biblia fordítóját!
- 39** Fejezze be Kölcsey Ferenc Huszt című versének szállóigévé vált utolsó sorát!
„Messze jövőddel komolyan vess össze jelenkort;
- 40** Állapítsa meg, hogy melyik stílusirányzatra, ill. irodalmi korszakra vonatkoznak a következő kulcsszavak!
„érzelem, képzelet, egzotikum, szenvedélyesség, népköltészet felelevenítése, eszményített vagy túlzottan gonosz jellem, zsenielmélet”
- 41** Határozza meg, hogy milyen típusú regény az *Anyegin* című alkotás!
- 42** Írja le a keresztrím rímképletét!
- 43** Nevezze meg azt a francia szerzőt, akinek legjelentősebb és legolvasottabb alkotásai közé tartoznak *A párizsi Notre Dame* és a *Nyomorultak* című regények!
- 44** Állapítsa meg annak az elbeszélő költeménynek a címét, valamint a szerző nevét, amelyikben a főhőst gyermekkorában szilveszterkor találták, majd koldulásra nevelték, később pedig rálő a királyra!
- 45** *A walesi bárdok* Arany János egyetlen balladája, amely idegen nép történelméből meríti témáját. Határozza meg, mit jelent mai értelemben a címben szereplő, többes számú „bárdok” kifejezés!
- 46** Határozza meg azt a korstílust, amelyik a kor valóságát ábrázolására törekedett!
- 47** Írja le annak a személynek a nevét, akinek Ady Endre az *Elbocsátó szép üzenet* című költeményét írta!
- 48** Nevezze meg Illyés Gyulának azt a szociográfiai regényét, amelyben a falusi szegénységre és elmaradottságra hívta fel a figyelmet!

49	Nevezze meg azt a csehszlovákiai magyar szerzőt, aki évtizedeken keresztül meghatározó egyénisége volt kisebbségi irodalmunknak, aki 1946-ban <i>A vádlott megszólal</i> című röpiratában igazságot kért a kisebbségbe kényszerült csehszlovákiai magyarságnak!
50	Írja le, mit jelent magyarul a <i>vox humana</i> , ami a 2. világháború utáni időszakban a csehszlovákiai magyar irodalom vezető eszméjét, alap gondolatát fejezte ki!
51	Írja le annak a 20. századbeli magyar írónak a nevét, aki az ún. egyperces novellái váratlan csattanóiban leplezi le a történetek abszurditását!
52	Nevezze meg azt a magyar író, aki 2002-ben a <i>Sorstalanság</i> című regényéért vehette át az irodalmi Nobel-díjat!
53	Írja le a <i>kint</i> , <i>fent</i> határozószók fokozott alakját! <i>kint</i> <i>fent</i>
54	Kapcsolja a -val, -vel toldalékot az alábbi szavakhoz! <i>Kiss + vel</i> <i>Arany + val</i>
55	Alkosson egy rövid, 3 – 4 szóból álló mondatot, amelyben szerepel a kerTEL szó!
56	Egy helytelenül használt szó miatt értelmét veszítette az alábbi mondat. Keresse meg az odaillő szót, és írja le helyesen az egész mondatot! <i>Betegség végett zárva a bolt.</i>
57	Írjon egy olyan szólást vagy közmondást, amelyben előfordul a kuTYA szó!
58	Alkosson egy olyan szót, amelyben mássalhangzó-összeolvadás lesz!
59	Állapítsa meg, milyen mellékmondat van az alábbi összetett mondatban! <i>Odüsszeusz azt tanácsolta, hogy építsenek egy hatalmas falovat.</i>
60	Írja le azt az ismert szólást , amely a 150 éves török uralom kezdetéhez, a Mohács melletti csatához fűződik! Ezt a <u>veszteséget elfogadó, vigasztaló</u> mondat azonban csak jóval később fogalmazta meg Arany János: <i>Elesett a Rigó lovam patkója</i> c. versében.
61	Alkosson a másol cselekvést kifejező igéből műveltető igét!
62	Tegye a néz igét: egyes szám, 2. személy, kijelentő mód, múlt idejű alakjába!
63	Írja le az alábbi szavak ellentétes párját! Az ékezeteket írja egyértelműen, jól láthatóan! <i>háTul elé fölé</i>
64	Állapítsa meg, hogy melyik stílusra jellemzőek az alábbi mondatok, amelyekben gyakran fordulnak elő terminus technikusok, amelyekre jellemző a világosság, szabatoság, a pontos és szakszerű megfogalmazás! <i>„A receptorokban a fénysugarak hatására speciális kémiai folyamatok, fotokémiai reakciók jönnek létre. A pálcika-sejtekben található rodopszin fény hatására retinénre és opszinra bomlik. A retinén alapanyaga tulajdonképpen A-vitamin.”</i>